

SVOBODNA SLOVENIJA

Año (Leto) XIV. (9)
No. (Štev.) 6.

“ESLOVENIA LIBRE”

BUENOS AIRES.
7. FEBRUARJA (FEBREDO) 1957

Spregledujejo

Ko je kmalu po blejskem incidentu Tito bil pogan iz Kominforma in se je postavil na lastne noge, so mu v Ameriki brez večjih debat in ovir pričeli dajati pomoč. Ko je nastopila suša, so segli še globlje v žep in ga rešili na oblasti. Ko je drugo leto spet nastopila suša, kakor so javili iz Beograda, je dobil pomoč kljub resnejšemu pretresu in presoji. A State Dept. se je zdelo, da takšno podpiranje Tita utegne zavesti tudi druge satelite na pot nacionalnega komunizma. Naj je bilo sklepanje amer. zun. min. pravilno ali ne, vsekakor drži, da je v tem finančnem podpiranju igrala precejšnjo vlogo ameriška človekoljubnost. Ko so v Beogradu prosili tudi za vojaško pomoč, so v USA začeli malce sumiti; zatem je prišla prošnja za jet — avione, tanke in nadomestne dele in podobno — in navdušenje za pomoč se je začelo ohlajati. In kljub temu, da Titovi ljudje v Združenih narodih niso nikoli glasovali skupaj z zahodnimi predstavniki, ampak so se vedno v kritičnih trenutkih vzdržali glasovanja, ako niso glasovali naravnost proti koristim svobodnega sveta, je pomoč v milijonih in milijonih drvela v Beograd. Javno mnenje se je počasi pričelo razburjati nad nenasitnim požirnilnikom: nameravani obisk je zvrhani meri nezadovoljstva nad osmimi leti neprestanega podpiranja brez vidnih posledic prill tisto mero ogorčenje, ki je bila potrebna, da je ogromna večina USA dejala: če smo ga že podpirali, prav, a k nam ga ne bo.

Po dogodkih na Madžarskem je Tito kljub prijateljstvu s Hruščevim et cons. obvisel v zraku, so menili na zahodu. Če se je z obiskom na Jalti in razgovori z vodilnimi predstavniki ZSSR spet pokazal dovolj jasno v luči pravega in samo komunista, so v upor na Madžarskem videli posledice njegovega nacionalnega komunizma, ki naj bi začel prodirati med druge satelite. Tako so bili zaverovani vanj, da so celo Kardeljeve besede “Na svetu je le malo takih, ki bodo zdaj verjeli v dobro voljo jugoslovanskih voditeljev”, izrečenih ob nerodno izvedeni predaji Nagyja Sovjetom, blagohotno prezeli.

Madžarska je v svetu odjeknila. Svetovni tisk pa, ki pogosto v vsej svoji zaslepljenosti sila naklonjeno spremlja “titovsko upiranje Moskvi”, je pokazal, da je pravzaprav vsega tega vrenja med sateliti kriv Tito. In stara pobožna želja beograjskih partijskih krogov, da bi po obisku v Angliji in Franciji šli pokazat Tita tudi v Washington, je spet prišla na dan. Izmenjali so pisma in dogovorjeno je bilo, naj bi sredi Velikega tedna maršal prišel na obisk k Eisenhowerju.

Dvignil pa se je vihar ogorčenja, kakor ga ni pričakoval ne State Dept. in tudi ne beograjski Politburo. Poleg Kolumbovih vitezov sta bili Narodna zveza katoliških mož in Narodna zveza katoliških žena vodilni organizaciji, ki sta stopili v borbo z namenom, da do Titovega obiska v USA ne bi prišlo. Tem masovnim organizacijam so se pridružili posamezni senatorji in poslanci v svojih izjavah, v katerih so Tita prikazovali kot morilca; moža, ki je dal sestreliti ameriška letala nad Bledom; človeka, ki je zvest sluga svetovnega komunizma, in osebnost, s katero se Amerika ne bi smela toliko družiti. Lahko bi rekli, da je v vsej USA zavrelo proti takšni nameri zun. ministrstva. Ne samo posamezni emigranti in poedina narodna predstavništva, dolga vrsta Amerikancev je pisarila in pisarila predsedniku USA, proseč in roče ga, da ne dovoli izvedbe takšnega obiska.

Tem se je pridružila dolga vrsta senatorjev in poslancev, ki so slovesno izjavili, da se ne bodo udeležili sprejema in tudi ne tiste seje obeh domov, kateri naj bi prisostvoval Tito.

Tako je pred dnevi uradni predstavnik FLRJ Branko Drašković povedal, da Titovega obiska v USA zaenkrat ne bo “zaradi razmer in atmosfere”, ki vlada v Združenih državah. Pa naj kasneje morda tudi pride od tega obiska, vseeno bo za vedno ostalo zapisano, da je v osmih letih večina ameriškega javnega mnenja spregledala in v Titu spoznala moža, ki je bil, je in bo ostal komunist — sovražnik USA.

PROSTE ROKE

Ameriški kongres bo dodal novo poglavje k atomski dobi, ko bo v petek izglasoval Eisenhowerju dovoljenje za uporabo ameriških, čet na Srednjem Vzhodu, če bo tam prišlo do sovjetskega napada.

Na prvi pogled predstavlja to dovoljenje — ko o napadu še ni sledu — samo psihološki napor ameriške vlade, da bi odpravila sovjetom želje po napadu s tem, da jih že naprej opozori na posledice. Toda zadeva ima mnogo globlji pomen.

Dve vprašanji

V bistvu se stvar tiče naslednjih dveh vprašanj:

1) Kako se more demokracija, s svojimi počasnimi in javnimi procesi ščiti pred diktaturo, ki more izvesti tajne in hitre odločitve in začeti vojno s hidrogenskimi bombami, s katerimi si more zagotoviti hitro zmago?

2) Kako more demokracija, ki išče pota in načine za svojo samoobrambo z dejanji in odločitvami, hitrimi samo v slučaju nujnosti, preprečiti, da bi ta njena dejanja in sklepi dobili le rahlo barvo diktature?

Diktatura?

Nujno zadiši po diktaturi v državi, v kateri se narod in z njim kongres, odločita postopati hitro in za hitre sklepe in odločitve prepustiti proste roke enemu človeku ali majhni skupini ljudi.

Ko je bila USA še zavarovana z oceani pred nenadnim in direktnim napadom s strani velikih prekomorskih sil, si je Kongres mogel privoščiti čas za debato o vstopu v vojno.

Sedaj pa bombniki z lahkoto obkrožijo zemeljsko oblo. Hidrogenske bombe morejo izbrisati z zemeljskega površja cela mesta. Sedež vrhovnega poveljstva držav ni izvzet. Danes ne bo več časa za debato, če se bo ZSSR odločila in začela s hidrogenskimi napadi na USA.

V tem slučaju bo Eisenhower, na podlagi svojih ustavnih pravic kot vrhovni poveljnik vojske, moral takoj ukazati protinapad na ZSSR z ameriški bombniki s prekomorskih oporišč. Ne bo mogel storiti drugače, niti kongres ne bo od njega drugega zahteval.

Problem bodočnosti

Toda problem bodočnosti verjetno ne bo tako enostaven kakor direkten sovjetski napad na zapadno poloblo. Komunisti se bodo, kakor so se že, poslužili drugih oblik napada, ki more, če ga zapad ne bo hitro preprečil, pomeniti rdečo zmago in popolno uničenje volje celih narodov za odpor.

Na tem področju leži nešteto neznank, ki predstavljajo trd oreh za demokracijo.

Kako more Kongres obdržati kontrolo nad enim človekom, ki ima možnost z eno potezo potegniti državo v vojno?

Kar se sedaj dogaja — kongresno dovoljenje za uporabo ameriških sil, kakor in kadar smatra predsednik to za potrebno — je najnovejši primer poskusa reševanja tega problema tako, da Kongres prevzame nase odgovornost za odločitev, ki bi jo v bodočnosti izvedel predsednik, za odločitev, ki je še ni in ki tudi morda nikoli ne bo potrebna.

Eisenhower je tudi predlagal, naj bi v bodoče Kongres in vsakokratni predsednik napravila vrsto takih sklepov za

bodočnost v današnjem svetu, v katerem hitre in brutalne poteze Kremlja presenečajo demokracije in jih postavljajo pred izvršena dejstva prej, kakor pa bi se mogle odločiti za protinastop.

Korejska izkušnja

Še vedno se najdejo ljudje, ki mečejo krivdo na Trumana, da se je odločil za ameriško intervencijo na Koreji, ne da bi za to prej vprašal Kongres. Toda, če bi čakal, bi bila verjetno južna Koreja izgubljena.

Zaradi te izkušnje je Eisenhower dobil od Kongresa dovoljenje za uporabo ameriških sil za zaščito Formoze. Dovoljenje, ki ga je sedaj zahteval od Kongresa za Srednji Vzhod, je samo še en nadaljnji korak v tej smeri.

Elastičnost amer. politike

Severnoameriška zunanja politika, spremljana z močnim vojaškim zaledjem, skuša v zadnjih mesecih, zlasti pa po prenešanju okoli Sueza in izbruhih revolucij, krvavih in nekrvavih, znotraj sovjetskega imperija, priti do take elastičnosti v svetovno važnih proble-

Ameriški časnikar pri predsedniku republike

Predsednik general Pedro Eugenio Aramburu je sprejel buenosaireskega dopisnika severnoameriške revije “Visión” ter mu je odgovarjal na enajst postavljenih vprašanj. Ta so se nanašala na delo sedanje argentinske vlade, na njene gospodarske odnose z USA, na njene gospodarske stike z Evropo, na argentinski predlog glede prekinitve odnosov s Sovjetsko Rusijo zaradi madžarskih dogodkov, na gospodarsko sodelovanje USA z Lat. Ameriko, na nabavo letal in orožja, na bodoče gospodarske izglede, na plasiranje tujega kapitala v Argentini, na obliko reembolsa, na državno in privatno gospodarsko aktivnost ter na petrolejsko politiko.

Na vprašanje ali je argen. vlada zavrgla svoj predlog za prekinitve odnosov s Sovjetsko Rusijo zaradi krvavih dogodkov na Madžarskem, je predsednik izjavil, da vse delo sed. argen. vlade sloni na zakonu. Ob madžarskih dogodkih je vlada dala zadevna navodila svojem delegatu pri ZN zvesto izpolnjujoče sklenjene dogovore. Od tu dalje je problem prekinitve odnosov s Sovjeti kolektiven in nič več individualen. General Aramburu je tu dejal: “Naše stališče je čisto in ni treba, da bi vzbujalo dvome. Smo z demokracijo in svobodo. In ker smo dolgo trpeli, povsem razumemo položaj vseh takih držav kot je Madžarska.”

IZ TEDNA V TEDEN

Arabski kralj Saud se že teden dni mudi v USA na uradnem obisku. Z Eisenhowerjem in Dullesom je imel razgovore o Eisenhowerjevi doktrini za Srednji Vzhod ter so po konferencah izdali uradno poročilo, po katerem se Saud strinja z ameriški načrti za to področje in zatrjuje, da bo storil vse, da tudi druge arabske države pridobi za ameriško politiko. Takoj za Saudom je Eisenhower sprejel v Beli hiši tudi vladarja Iraka, s katerim namerava razpravljati o istem problemu. Saud je tudi izjavil, da na arabsko področje komunizem ne bo mogel prodreti, “ker je prebivalstvo globoko verno”, vendar so ga časnikarji vprašali, če v bodoče njegova dežela ne bo sklepala nobenih pogodb z ZSSR. Na to vprašanje pa je Saud orientalsko odgovoril: “Bodočnost ni v naših rokah.”

Britanski obrambni minister Sandy in ameriški obrambni minister Wilson sta v enem tednu razgovorov prišla do spoznanja o skupni anglo-ameriški obrambi pred morebitnim sovjetskim napadom. Prav tako je Anglija pristala na ameriške zahteve po vključitvi nekaterih vrst ameriškega orožja v britanske oborožene sile. Med obema državama po poročilih iz Washingtona vlada popoln sporazum o obrambi zapadnega sveta pred sovjeti.

Evropi, ako bi predstavnik največje demokracije na svetu sprejel v Beli hiši človeka, ki je prisostvoval likvidaciji svojega predhodnika na položaju glavnega sekretarja KPJ.

Morda bi obisk prinesel kakršne koli trenutne uspehe. A njegov odmev v zaslužjenih deželah 20. stoletja bi omajal vero trepih v poslanstvo USA v sodobnem svetu.

Slovenskim emigrantom, ki so prihajali v USA po štirih letih borbe s komunizmom in več letih trpljenja v taboriščih, nihče ni rekel, da so heroji. Danes prihajajo Madžari, ki imajo samo tri tedne borbe za seboj in so heroji. Heroji za zahodni svet, tako je Tito heroj komunizma. In oboji na bi se srečali v newyorškem pristanišču ob prihodu na svobodna tla. Tam naj bi madžarski borec srečal človeka, ki je izdal madžarsko stvar z Nagyjevo vrnitvijo.

mih, da bo mogla hitro in odločno reagirati na sleherni komunistični izpad, naj pride v Evropi, na Srednjem Vzhodu ali v Aziji.

Šahovska igra

Edini jezik, ki ga sovjeti razumejo, je jezik groženj. Damoklejev meč sovjetskih udarov in presenečenj je deset let po drugi svetovni vojni visel nad vsem svetom. Demokracije so se z demokratičnimi sredstvi borile proti rdeči diktaturi. Hitrost diktatorskih potez je na nešteti poljih matirala počasnost demokratskih premikov. Toda te diktatorske poteze so bile vedno enake, izvršene na enak način v enakih okoliščinah. Deset let ponavljanja je odprlo oči demokracijam, ki so spoznale način igre in danes že delno vedo vnaprej za naslednjo diktatorsko potezo. Zato more in mora demokratični kongres v USA ali katerikoli demokratični parlament na svetu vnaprej pripraviti protipotezo s tem, da svojega predsednika pooblasti za tako in tako potezo v takem in takem slučaju. Takih pooblastil kongresa predsedniku bo v bodočnosti vsaj v ameriškem kongresu vedno več.

Na vprašanje ali je argen. vlada zavrgla svoj predlog za prekinitve odnosov s Sovjetsko Rusijo zaradi krvavih dogodkov na Madžarskem, je predsednik izjavil, da vse delo sed. argen. vlade sloni na zakonu. Ob madžarskih dogodkih je vlada dala zadevna navodila svojem delegatu pri ZN zvesto izpolnjujoče sklenjene dogovore. Od tu dalje je problem prekinitve odnosov s Sovjeti kolektiven in nič več individualen. General Aramburu je tu dejal: “Naše stališče je čisto in ni treba, da bi vzbujalo dvome. Smo z demokracijo in svobodo. In ker smo dolgo trpeli, povsem razumemo položaj vseh takih držav kot je Madžarska.”

Ameriški kongres se pripravlja na preiskavo ameriške politike na Srednjem Vzhodu v zadnjih desetih letih. V ta namen je dal poklicati v Washingtona na zaslišanja ameriške vodilne politike, ki so kakor koli posegali v ameriško politiko v tej smeri. Eisenhower, zlasti pa Dulles, sta proti taki preiskavi, če bi mogla škoditi odnosom USA z njenimi zavezniki in sta tozadevno opozorila kongres. Zunanje politični kongresni odbor je objavil, da se kožljivih problemov odnosov z zavezniki v preiskavi ne bo dotikal.

V ZN je Francija ponovno odločno zavrnila zahtevo nakaterih članic, naj bi vprašanje Alžira obravnavali na skupščini ZN. Francija vztraja na trditvi, da je to njen notranji problem. Borbe z uporniki v Alžiru so ponovno zahtevale težke žrtve med francoskimi oboroženimi silami in med francoskim prebivalstvom.

Združeni narodi so s podporo USA že šestič pozvali Izrael, da naj takoj izprazni področje Gaze in vse egipčansko ozemlje, ki ga ima še okupirano. Izrael izjavlja, da hoče prej zadostnih garancij, da Egipt ne bo več napadel judovske države. Nasser grozi z zaporo sueškega prekopa, če se judovske čete ne bodo kmalu umaknile za svoje meje.

Ponovno izbruh napadov EOKE na britanske okupacijske sile in na turško prebivalstvo Cipra je zahteval več smrtnih žrtev. EOKE je v zadnjih dneh ubila dva britanska vojaka, tako da je število od EOKE pobitih angl. vojakov naraslo na 100 v 22 mesecih uporniškega biganja.

Napadi in protinapadi med britanskim protektoratom Adenom in Jemenom se nadaljujejo. Angleži so izvedli več letalskih napadov na jemenske postojanske, jemenske edinice pa so pobile več britanskih vojakov ob adenskem jemenski meji. Protibritanska propaganda, nadzirana iz Kaira, se nadaljuje po vseh arabskih deželah.

A RIO GALLEGOS IRA EL GENERAL ARAMBURU

El presidente de la Nación, general Pedro Eugenio Aramburu asistirá el 22 del corriente a la inauguración de la exposición rural que se realizará en Río Gallegos.

La estada del primer magistrado en esa localidad se ha hecho coincidir, con esa fecha, para que pueda asistir a la muestra, altellandose algo el programa oportunamente preparado para su viaje al sur del país.

El general Aramburu, en esa oportunidad, visitará también Rawson, Trelew, Puerto Madryn, Comodoro Rivadavia y Ushuaia, permaneciendo tres días en esta última localidad. Luego visitará Río Grande, Río Turbio y Puerto Deseado y sobrevolará el archipiélago fueguino.

GENERAL ARAMBURU BO OBISKAL RIO GALLEGOS

Predsednik republike general Aramburu bo odpotoval 22. februarja v mesto Río Gallegos, kjer bo ravno tedaj poljedelska razstava in bo navzoč pri njeni otvoritvi.

Ravno zaradi te razstave so tudi spremeni prvotni predsednikov načrt za obisk južnih pokrajin, da bi mu dali možnost, da si jo ob svojem obisku omejenemu mestu ogleda.

Ob tej priložnosti bo predsednik general Aramburu obiskal še naslednja mesta: Rawson, Trelew, Puerto Madryn, Comodoro Rivadavia in končno Ushuaia, kjer se bo zadržal tri dni. Od tu bo zatem obiskal še Río Grande, Río Turbio in Puerto Deseado ter bo tudi preletel polotok Ognjene zemlje.

Pasivni odpor madžarskega prebivalstva kljub terorju, ki ga izvaja Kadarjev režim, ne preneha. Budimpeštanski radio je objavil, da je policija ujela in zaprla več sto upornikov, “ki niso hoteli predati orožja.” Smrtne obsodbe izvršujejo vsak dan. Malenkostna gospodarska podpora, ki je prišla iz ZSSR, ni mogla vidno popraviti strahotnega gospodarskega položaja, v katerem se nahaja Madžarska.

Beograd je sedaj tudi uradno objavil, da se je “Tito odločil, da za sedaj ne bo obiskal USA.” Poročilo pravi, da “razmere še niso zrele” zaradi “pogovora in ozračja, ki vlada v USA.” Beograjska “Borba”, je ob tej priliki obsodila Eisenhowerja in njegovo vladno, da ni “javno zavzel stališča proti protijugoslovanskim kampanji v USA.”

V Kremlju se je 5. t. m. sestal na zasedanje sovjetski parlament, na katerem nameravajo razpravljati, odn. izglasovati od vrhovnega sovjeta predlagane spremembe v sovjetski zakonodaji kakor radno poročila agencija Tass. Tuji opazovalci pa so tudi mnenja, da bodo na tem zasedanju objavili spremembe v vodstvu ZSSR, ki jih napovedujejo že dalj časa.

KRIZA KOMUNIZMA TUDI V VZHODNI NEMČIJI

List “Neues Deutschland” je objavil poročilo, ki ga je podal vodja nemškega komunizma Walter Ulbricht Centralnemu komiteju vzhodnonemške social-komunistične stranke.

V njem navaja, da je nedavna protistalinistična gonja, zrahljala tudi kom. vrste v Vzhodni Nemčiji. V zvezi s tem je hudo napadel intelektualce, posebna vseučiliške profesorje v Leipzigu, da so bili prav oni, ki so najbolj rušili stranko. Vsa revizionistična stremjenja, da so se združila v protirevolucionarno skupino, ki jo je vodil prof. Harich. Zanj pravi, da so ga po vrnitvi iz Hamburga zaprli, kjer, da je imel sestanke s predstavniki zahodne vojnanske službe. Komuniste opozarja na nevarnost “nac. komunizma” in jih svari pred “oportunizmom social-demokratov”.

Končno se izreka za stalinistično linijo v komunizmu.

Zbornik-Koledar Svobodne Slovenije za leto 1957

je najbolj zanimiva in najbolj pestra slovenska knjiga v izseljenstvu Vsaka družina, vsak slovenski fant, vsako dekle, mora imeti

Zbornik-Koledar Svobodne Slovenije za leto 1957

PISMO

Od prijatelja prof. g. Božidarja Bajuka iz Mendoza, ki nam je za letošnji Zbornik - Koledar Svobodne Slovenije napisal izredno aktualen članek "Nekaj misli k problemu vzgoje naše mladine v izseljenstvu", smo te dni dobili pismo, v katerem pravi:

"Prejel sem letošnji Zbornik-Koledar. Kar rad priznam, da sem bil močno veselo presenečen. Prav pristržno zahvalo vsem in vsakemu, ki je pri tem sodeloval."

V nadaljnjem delu pisma pa g. prof. B. Bajuk našenja pereče vprašanje, ki je zelo važno za vzgojo doraščajočih slovenske mladine in za njeno narodno ohranitev. Ker je to problem, za katerega se mora zanimati vsa slovenska skupnost in po svojih močeh pomagati, da bo prišlo do njegove pozitivne rešitve, objavljamo tudi ta del pisma g. B. Bajuka. V njem nam piše tole:

"Osebnosti bi me najbolj zanimalo, ali bi se ne dalo doli v centrali na kak način zasnovati izdajanje knjižnih del iz naše preteklosti? Vem, da so verjetno tu na prvem mestu finančne težkoče. A zadeva se mi zdi tako nujna, da bi bilo primerno žrtvovati ji vse ostale "kulturne" podvige. Kajti ne gre za "pribojšek" v duhovni hrani, marveč za vsakdanji kruh! Tu nam gre v svet generacija, ki nima več pojma o vsem, kar je "našega". In po naših mesečnikih in tednikih ter na sestankih in predavanjih ji dajemo lekcije in pobude, jo učimo "kozjih molitvic", a ne dejemo ji pa ne, česar od nje zahtevamo. Da bo bolj razumljivo: Gre za to, kar sem v članku omenil, da bi začeli načrtno izdajati reprezentativna dela naših velikih moči, bodisi dela v celoti ali pa izdaje izborov iz najznačilnejših stvaritev posameznikov. Vtepel sem si v glavo, da je to tako važno, da bi kazalo začeti magari v najprimitivnejši obliki — po lagerskem načinu — v ciklostilu. Seveda: Muy barato y muy bueno. Vem, zdaj smo pa tam! No, da! Zato pa samo pravim: Videant consules..."

Močno me zanima kako gledajo na te probleme drugi ljudje. Mislim, da je to zelo važno vprašanje. Danes smo tukaj in ne moremo živeti tako, kot smo živel doma okoli bele Ljubljane pred 15 leti. Saj pa tudi "bela Ljubljana" ni danes več tista "bela Ljubljana", kot je bila, niti ne bo, če bi se jutri vrnil. Ti problemi mi zore vsak dan bolj z naglico, v kateri mi dozoreva o moji štirje fantje. Zato mi tu še najbolj jasno stopajo pred oči iz — lastne skušnje."

Tako o tem perečem vprašanju g. prof. Božo Bajuk. Je postavljeno sedaj na tapeto in ga bo zaradi narodne vzgoje in narodne ohranitve slovenske izseljenske mladine treba rešiti.

Vse naročnike Svobodne Slovenije, ki za lansko leto še nimajo plačane naročnine, prav lepo prosimo, da jo nemudoma poravnajo. To lahko store osebno v upravi lista v Slovenski hiši Ramon Falcon 4158, ali pa po pošti z giro postalom ali bančnim čekom.

Naročajte in širite Svobodno Slovenijo. Prispevajte v fiskovni sklad

Sestanek zaupnikov S. L. S.

V nedeljo 3. t. m. dopoldne se je vršil v Buenos Airesu v dvorani Slovenske hiše sestanek zaupnikov S. L. S. Začel ga je g. Miloš Stare, ki se je pred prehodom na dnevni red spomnil najprej dveh uglednih somišljenikov S. L. S., ki sta pred kratkim umrla v Argentini: svetnika Janeza Klemenčiča in Jožeta Mehleta.

Kot prva točka dnevnega reda je bilo poročilo g. Miloša Stareta. V uvodu se je dotaknil zunanje političnega položaja in stem v zvezi obiska Tita v USA, ki je za sedaj odložen zaradi silnih protestov v Severni Ameriki, da bi tak človek prišel tja na obisk. Nato je poročal o udeležbi predsednika stranke dr. Mihe Kreka na mednarodnem kongresu krščansko - demokratiških strank v Parizu in navajal značilne okoliščine, ki dokazujejo kolik ugled uživa predsednik dr. Miha Krek in kako učinkovito predstavljajo Slovence v mednarodnem svetu. Nakratko je opisal poldnevni večer, ki so ga priredili franco-

ski diplomati in politiki v počastitev dr. Kreka. Zatem je prečital iz izvirnih poročil zanimiva poglavja o razmerah v Sloveniji, na Primorskem in Koroskem.

Temu je sledilo kot glavna točka dnevnega reda predavanje g. ravnatelja Jožeta Košička o tisku. G. Košiček, ki je gotovo eden najboljših poznavalcev tiska, problema propagande in učinkovitosti tiska, je v enournem predavanju povedal toliko zanimivosti in toliko resnice in dejstev, zlasti v zvezi z nalagami in potrebami izseljenskega tiska, da so ga navzoči ob koncu nagradili z hvalnim odobravanjem. Predavanju je sledila živahna debata in razgovor.

Nato je g. Rudolf Smersu podal zgoščen pregled političnega položaja v Argentini, predvsem v zvezi z zadnjimi spremembami vlade. Poročilo je bilo zanimivo in stvarno.

G. Miloš Stare je zatem zaključil triurni sestanek ter se je zahvalil vsem, ki so pri njem sodelovali s predavanjem, debato in navzočnostjo.

BRALI SMO...

SRAMOTO DELAJO SAMIM SEBI

Pred meseci je svetovno časopisje na široko pisalo o škandalu, ki ga je povzročila Sonja Južničeva, žena Titovega podkonzula v San Francisco v Severni Ameriki.

Zgodba je bila zelo umazana. Sonja Južničeva si je v neki veleblagovnici v San Francisco izbrala precej blaga. Z njim je hotela oditi, ne da bi ga plačala. Pri tem so jo zasačili. In — škandal je bil tu. V javnost je udarila novica: Žena Titovega podkonzula si je hotela prilastiti neplačano blago. Vso stvar je vzela v roke policija, nato pa je prišla pred sodišče.

Titove konzularne oblasti v San Francisco so storile vse, da ne bi prišlo do procesa, češ, da Sonja Južničeva kot žena Titovega podkonzula uživa diplomatsko zaščito. Ameriške oblasti so bile drugačnega mnenja ter so Južničevo postavile pred sodišče.

Razprava proti njej je bila v začetku decembra lanskega leta. O njej ter o vsej Južničevi aferi je Ameriška domovina z dne 12. decembra 1956 objavila članek "Sramoto delajo samim sebi". V njem je zapisano tole:

"Pred časom smo poročali, kako je bila prijeta zaradi "kraje" v neki veleblagovnici v San Francisco v Kaliforniji žena tamkajšnjega Titovega podkonzula Sonja Južnič.

Da bi skrila svojo sramoto, je hotela najprej zatajiti svoje ime in se je izdajala menda za Poljakinjo, nato je trdila, da je potrdila o plačilu zmetala proč, ker v Jugoslaviji takih stvari ne spravljajo. Vse ji ni nič pomagalo, policija njenim izgovorom ni verjela. Končno so jo prišli trije titovski zastopniki reševati iz rok policije, češ, da spada med diplomatsko osebo in kot taka ne more zapasti kazni ameriških oblasti za take malenkosti. Ameriški sodnik je njih zahtevo zavrnil; po njegovem žene diplomatov ne uživajo diplomatske zaščite, kadar v trgovini blago vzamejo, pa ga ne plačajo ali pa "vržejo proč potrdila o plačilu."

Sonjo Južnič so postavili pred sodišče. Mestni sodnik Raymond J. Arata jo je pretekli četrtek oprostil, ko je obljui-

bila, da bo tekom petih dni plačala za "odnešeno" blago \$ 26.11 in \$ 150 sodnih stroškov.

Ni nam znano, kdo je Sonjo vzgajal, kdo jo učil božjih in človeških zapovedi, kdo jo učil lepega vedenja, kdo ji dal nasvete pred njenim odhodom v Ameriko. Slovenski ljudje so vedno znali ločiti med tujo in svojo lastnino in so s prstom kazali za onim, ki tega ni delal.

GORIŠKA IN PRIMORSKA

Že v štev. z dne 24. jan. t. l. smo poročali, da je lista demokratičnih, kat. in nekomunističnih Slovencev na Goriškem pri zadnjih pokrajinskih in občinskih volitvah dosegla lep uspeh. Volitve so pokazale, da so ljudje začeli spregledovati tudi na Primorskem in Goriškem ter so se začeli oddaljevati od komunistov. Stalno naraščanje glasov za Slovensko listo z lipovo vejico in stalno padanje glasov za titovsko Listo naprednih Slovencev v Goriški najljepše pokaže naslednja razporedila:

Slovenska lista je prejela pri občinskih volitvah	
leta 1948	glasov 1122
" 1951	" 1502
" 1952	" 1542
" 1956	" 1801
Titovci pa	
leta 1948	glasov 2004
" 1951	" 1570
" 1952	" 1523
" 1956	" 989

Pri pokrajinskih volitvah je Slov. lista leta 1951 prejela vsega skupaj 2477 glasov, leta 1956 pa 3047. Titovci so leta 1951 dobili 2755 glasov, leta 1956 pa so nastopili samo v štirih okrožjih in so na svojo listo zbrali samo 1747 glasov.

V Doberdolu je Slov. lista leta 1951 dobila 265 glasov. Tito-Togliattijevi komunisti pa skupaj 337 glasov. Leta 1956 je Slov. lista imela 300 glasov, združeni komunisti pa 413 glasov. V Sovodnjah: Slov. lista 1951 glasov 386, Titovi in Togliattijevi komunisti 488 glasov. Leta 1956: Slov. lista 465, združeni komunisti 489. Kandidat Slov. liste za pokrajinske volitve je pa v Sovodnjah do-

lal, ki je imel, kot so dajali, "dolge prste." Prepričani smo, da se je na splošno med Slovenci krepost, ki ji pravimo poštenost, ohranila. Brez dvoma pa je komunistična vzgoja napravila med Slovenci doma dosti škode.

"Lastnina je tatvina," je trdil eden izmed začetnikov komunizma; za njim to vneto ponavljajo vsi drugi, toda le v kolikor zadeva to druge, ne pa nje same.

Doma so večino ljudi "osvobodili" zemskega blaga, jih rešili skrbi za premoženje, vse je šlo v lastnino skupnosti — le da "tovariši" uživajo najlepše hiše, najbolj razkošna stanovanja in vse druge dobrate, ki si jih zažele, narodu pa ostane samo delo in trud pri njih ohranjanju in vzdrževanju.

Kapitalistični svet privatno lastnino priznava ne samo na papirju, ampak tudi v dejanju. Pri nas v Ameriki je zapoved "Ne kradi" še vedno v veljavi in to bi morali Titovi zastopniki, ki pridejo sem, vedeti. O tem bi morali poučiti tudi svoje žene, da ne bi delale sramoto njim in vsej njihovi deželi.

Vsa zadeva nas ne bi prav nič vznemirjala, saj titovcev nimamo v posebnih časteh, žal nam bi bilo le, če bi ameriška javnost začela misliti, da so se morda prebivalci Jugoslavije že tako navzeli komunističnega pojmovanja o lastnini, da Tito ne more najti več dovolj ljudi, ki ločijo natančno med svojo lastnino, da bi jih poslal kot svoje predstavnike v tujino. Navadno namreč pokažemo tujcem najboljšje, kar imamo! Titovci se s svojo "soljo" ne morejo posebno postaviti, v svetu jim dela sramoto!"

bil 478 glasov, titov kandidat pa 471. V Števerjanu: Leta 1951 Slov. lista 274, združeni komunisti 224. Leta 1956: Slov. lista 229, združeni kom. 215. V Doberdolu imajo združeni komunisti 12 svetovalcev. Prav tako tudi v Sovodnjah. Slovenska lista bo imela v obeh občinah po tri svetovalce, v Števerjanu pa 12 svetovalcev, komunisti pa tri.

Če bi veljal proporcionalni sistem delitve mest v občinski svet bi Slovenska lista imela v Doberdolu 6, v Sovodnjah 7, v Števerjanu 8 svetovalcev, komunisti pa v Doberdolu 9, v Sovodnjah 8, v Števerjanu 7 svetovalcev.

Tržaška "Demokracija" navaja, da je titovski tisk seveda zamlčal število glasov Slovenske liste. Svojo polomijado pa je pokril s črnogorsko modrostjo "Nas in Rusov je 200 milijonov" z majhno varianto: Nas in komunistov je toliko tisoč..."

Kandidatje Slovenske liste pri zadnjih občinskih volitvah so bili:

V Gorici:
Dr. Sfiligoj Avgust, odvetnik, Dr. Kacin Anton, profesor, Bratina Stanislav, profesor, Dr. Macuzzi (Makuc) Andrej, odvetnik in profesor, Dr. Birs Karel, odvetnik in profesor, Brisco Gizela, trgovka, Kacin Marija, profesorica, Šuligoj Albin, učitelj, Braini (Brajnik) Vojnomira, uradnica, Bensa Valentin, kmetovalec, Stanič Cirila, poroč. Kranner, uradnica, Piščanc Zora, uradnica, Peršolja Alojz, tovarniški delavec, Naht Alojz, trgovec in gostilničar, Braini (Brajnik) Ivan, ukolenec, Valentinčič Franc, mi-

(Nadaljevanje na 3. strani)

ARGENTINA

Po zadnji preosnovi vlade, v katero so vstopili trije člani radikalne stranke, ki po svojem zadržanju niso bili na strani predsednika te politične skupine in bodočega predsedniškega kandidata dr. Arturja Frondizija, je bil najvažnejši politični dogodek prejšnjega tedna upor v radikalni stranki sami. Vodstvo radikalov v buenosaireski provinci je imelo sestanek ter je sklenilo, da zanj glavni odbor stranke z dr. Frondizijem na čelu sploh več ne obstoja. Prav tako ne priznava dr. Frondizija za predsedniškega kandidata. Zahteva popolno preosnovo radikalne stranke po svesti republiki in volitev novega strankinega vodstva. Za predsedniškega kandidata bodo radikali v prov. Bs. Aires priznali samo tistega strankinega prvaka, ki ga bodo člani stranke za ta položaj določili z direktnim glasovanjem.

Nastop vodstva radikalne stranke v provinci Bs. Aires proti glavnemu odboru je pri članih vodstva stranke povzročil veliko presenečenje, pa tudi ogorčenje. Pristaši dr. Frondizija so izjavljali, da je ta odločitev radikalov iz buenosaireske province "nekaj nezaslišane" in nekaj neverjetnega". Napovedali so, da bo glavni odbor stranke postavil svojega komisarja v strankini organizaciji za prov. Bs. Aires z nalogo, da izvede preosnovo strankinih odborov po navodilih glavnega odbora. To se je tudi zgodilo. Med tem se je pa večina organizacij v prov. Bs. As. izjavila za sedanje strankino vodstvo v provinci, ki se je uprlo glavnemu odboru. Pa tudi v prestolnici in drugih provincinah se je več strankinih odborov pridružilo radikalnim upornikom v provinci Bs. As. Tako se je trenje v radikalni stranki še poglobilo in zaostriilo ter bo pot do enotnosti še zelo dolga.

V zvezi z zadnjo preosnovo vlade je tudi izjava podpredsednika argent. krščanske demokratske stranke dr. Allendeja. Na tiskovni konferenci je zahteval, da se mora razpustiti vojaška junta, ki jo poleg predsednika in podpredsednika sestavljajo ministri za vojsko, za mornarico in za letalstvo, "kajti dežela ne želi posrednikov v delu vlade, želi pa, da naj bo predsednik predsednik, ministri pa ministri". Za vlado je zahteval, da se pri svojem delu za normalizacijo razmer v državi mora držati svoje lastne deklaracije in mora biti ne-politična in nepristranska. V zadnji preosnovi vlade po zadrževanju dr. Allendeja javnost vidi izpolnitev želja in teženj gotove politične skupine t. j. radikalov, da bi že sedaj prišla na oblast. V nadaljnjih izvajanjih je nastopil proti radikalom in njihovemu zatirjanju, da imajo večino naroda za seboj. Omenjal je tudi, da so po provincah komisarije zvezne vlade osebe, ki politično podpirajo radikale. Zato je dr. Allende napovedal, da bo ta politična skupina v bodoče sedanjo vlado podpirala samo v tem slučaju, če bo dala dokaze, da je v vsem svojem delu nepristranska. O zadržanju stranke do vlade bo ta stranka razpravljala na sestanku koncem februarja, na katerega bodo povabljeni predsedniki vseh provincijskih strankinih odborov.

V Buenos Airesu bo avgusta meseca gospodarska konferenca vseh ameriških držav.

Bernard Cornut Gentile je novi francoski veleposlanik v Argentini. Na tem položaju je zamenjal Filipa Baudet-a.

Dr. MIHA KREK

SPOTI PO EVROPI

Med Slovenci

Približno dva tedna sta minila med pripravami za kongres, kongresnimi prireditvami in sejami ter sestanki po kongresu v Parizu. Ko sem bil že v Evropi, sem želel ostati čas, kolikor mi ga je bilo še na razpolago, uporabiti za obiske med Slovenci in po vseh tistih krajih, kjer so v Zapadni Evropi kaka središča slovenske delavnosti. Hitel sem, kar sem mogel, po večini potoval ponoči, pa vendar nisem mogel priti niti v Zapadno Nemčijo, niti Nizozemsko, niti Španijo in Portugalsko. Pač pa sem iz Pariza hitel v Liege v Belgijo, v Rim, Turin, Milan, Trst, Gorico, Celovec, Špital, Muenchen, Merlebach, Lievin in v London.

Po Franciji

V Franciji je sedaj kakih 24.000 slovenskih naseljenecv. So taki, ki tam živijo že nad dvajset let in taki, ki so komaj prišli. Stari naseljenecji so po veliki večini rudarji. V Parizu in okolici je tudi nekaj uspešnih slovenskih obrtnikov med njimi. Po vsej Franciji so raztreseni naši kmetovalci. Po drugi svetovni vojni Francija sprejema naše rudarje in kmet-

ske delavce. Tudi v drugih poklicih se nekateri ustanove tam, vendar so ti bolj redki. Kmetijske delavce in rudarje pa radi sprejemajo in jih naravnost iščejo. Na splošno moramo reči, da Francija lepo ravna z našimi begunci. Poseben urad v Parizu jih zasliši, in če je vse v redu, dobijo takoj potrebne dokumente in dovoljenje za prebivanje in delo. Življenje v Franciji za začetnika begunca ni rožnato, pa tudi obupno ne. Toliko zaslužijo, da se skromno pretolče. Če gre v rudnike, zasluži mnogo bolje, dela pa seveda veliko težje. Stari naseljenecji v rudarskih krajih so se tam kar za stalno naselili. Mnogi so že v pokoj. Nekaj družin ima svoje domove ali rudarsko hišico, ali kmetijsko hišo in posestvo. Vsako leto gredo ti naši ljudje v razmeroma velikem številu obiskat svoje drage v Slovenijo. Večinoma to še niso francoski državljani. Državljanstvo je težje dobiti in pred drugo svetovno vojno naši naseljenecji v Franciji sploh niso mislili na to. Smatrali so svoje bivanje v Franciji zgolj za časoslovo, pa čeprav so tam bili že desetletje. Dejstvo, da ljudje potrebujejo vsako leto jugoslovansko vizo

za obiske domačih, izkoriščajo nekateri komunistični diplomatski in konzularni uradniki Jugoslavije. Kar naravnost groze, da taki, ki se izjavljajo proti komunizmu ali se obnašajo kot protikomunisti, taki, ki so člani cerkvenih in verskih organizacij ali pri svetnih društvih s katoliškim programom, pevci pri cerkvenih zborih, ne bodo dobili vize. To grožnjo tudi izvajajo. Posebno je ta pritisk hud v področju konzulata v Strasburgu. Nikjer nisem slišal, da bi naši naseljenecji v Franciji bili brez dela in zaslužka. Tisti, ki so vojno preživeli v Franciji, tožijo, da so mnogi vse izgubili. Naselbine v zapadni Franciji so bile evakuirane in ko se se po vojni ljudje vrnilo, so našli svoje domove izropane in porušene. Ker niso francoski državljani, niso dobili nikake odškodnine. Novi naseljenecji so skoro sami mladi fantje in dekleta. Lepo se razumejo s starejšimi in zadovoljni so, da so se zatekli v Francijo. Nekateri prav pridno pomagajo pri slovenskih društvih in prireditvah.

V Parizu sem se sestal s tamkajšnjimi slovenskimi izobraženci, ki delajo po raznih zasebnih podjetjih, nekateri pa so tudi v uradih javnega značaja kot strokovnjaki. Razen pisatelja g. Erjavca so to sami mlajši gospodje. Skrb za slo-

venske skupne stvari je v največji meri na ramah č. g. Ignacija Čretnika. Ta je misionar za vse katoliške begunce iz Jugoslavije in za Slovence posebej. On je slovenska posredovalnica za begunce, urednik mladinskega glasila krščanskih demokratov iz srednje Evrope in splošni naš zastopnik. Po uradih in ustanovah, ki imajo z nami opravka, je ime Čretnik že kar isto kot Slovenec. Kar je slovenskih zadev in težav, jih pošljejo k Čretniku. Kjerkoli se Čretnik pojavi, že vedo, da prihaja s slovenskimi prošnjami in posredovanji. Poleg tega pa posreduje tudi za Hrvate in druge, ki se v stiskah zatekajo k njemu. Ima redno službo božjo za Slovence v Parizu, a poleg tega misijonari po okoliških naselbinah. Razume se, da je težko preobložen, ne prestano na nogah, vedno kam beži, da se talar kar lovi za njim, ali pa ga dobiš v podzemski železnici ali kakem avtobusu na poti po misijonskem ali dobrodelnem opravku. V poznih večerih piše vloge za begunce, rešuje prošnje, piše tolažbe in navodila in urejuje svoj list. Prav malo pred menoj je prišel v Pariz iz Španije č. g. Flis, ki bo prevzel del Čretnikovega bremena, če bo mogel dobiti tako cerkveno službo, da bo vsaj kolikor toliko prost.

Slovenci v Parizu smatrajo, da tam hitro raste potreba po stalnem slovenskem uradu in prehodnem prenočišču, kakršno že mnogi drugi narodi iz srednje Evrope imajo. Ne samo tisti, ki se v sedanjih razmerah nelegalno pretolčejo preko meje, preko Italije ali preko Avstrije in Nemčije v Francijo, ne znajo jezika in si v Parizu ne morejo in ne vedo prav nič pomagati, tudi drugi slovenski ljudje bi nujno potrebovali slovensko središče, kjer bi dobili navodila za svoja pota po mestu in po Franciji. Končno je Slovencev v Franciji vedno več in jih vedno več opetovano prihaja v Pariz. Vsem bi bila nekaka slovenska pisarna nujno potrebna.

Seveda sem skočil tudi k Msgr. Valentinu Zupančiču, ki misijonari med slovenskimi rudarji-premogarji v severni Franciji in k Msgr. Stanku Grimsu, ki skrbi za dušni blagor Slovencev v vzhodni Franciji, tam vzdolž nemške meje. Na slikah, fotografijah se mi je zdel Msgr. Zupančič kot upadel, zdelan starček. Tudi njegova rojstna letnica bi opravičevala tako sodbo, saj je pel že zlato mašo. Prijeto sem bil presenečen, ko mi je prišel naproti vesel, živahen duhovnik s francosko čepico na glavi. Zdravje in dobrodušnost sta mu sijala z obraza in

Novice iz Slovenije

Nacionalna žirija za podeljevanje Guggenheimove nagrade je na sestanku v Ljubljani podelila prvo nagrado te mednarodne ustanove slov. slikarju Petru Lubardi v višini en tisoč dolarjev za njegovo delo "Borba konjev".

Slikar in grafik Veno Pilon je slavil 60. letnico življenja.

Iz Slovenije so v prvih treh četrtletjih lanskega leta izvozili raznega blaga v vrednosti nad 11 milijard in 100 milijonov din.

V odboru za organizacijo oblasti in upravo ter v zakonodajnem odboru beograjske zvezne skupščine je bil sprejet predlog zakona o pravnem postopku. Izdelan je bil tudi nov zakonski predlog o odnosih staršev in otrok, t. j. zak. osnutek o določevanju očetovstva za otroka, ki je rojen izven zakona.

V Beogradu bo od 5. do 11. junija mednarodna konferenca za energijo. Udeležilo se je bo nad 1500 energetskih strokovnjakov iz 40 držav. Za konferenco je prijavljenih že 149 referatov.

Koncem lanskega leta je "delegacija" Novodemokratske mladinske lige Kitajske" vrnila lanskeletni pomladanski obisk jug. kom. mladcev Kitajski. Predstavniki kit. kom. mladine so prišli tudi v Slovenijo. Slov. komunisti so jih vodili po raznih krajih Slovenije ter povsod gostili.

GORIŠKA IN PRIMORSKA

(Nadaljevanje z 2. strani)

zar, Doles Franc, pleskar, Gorjup Leopold, upokojenec, Velišek Teodor, trgovec, Nanut Jožef, učitelj v pokoju.

V Sovodnjah: Černic Karel, tovarniški delavec — Rupa, Hmeljak Nada poroč. Rojce, profesorica — Sovodnje — (neodvisna), Čavdek Roman, kmetovalec — Sovodnje, Černic Venceslav, kmetovalec — Gabrije, Čevdek Nikolaj, vojni invalid — Peč, Grillo (Grijl) Štefan gostilničar — Vrh, Maraž Dora Marija, učiteljica — Rupa, Paoletti (Pavletič) Alojz, tovarniški delavec — Gabrije — (neodvisen), Pelicon Danilo, šofer — Sovodnje — (neodvisen), Petejan Ivan, kmetovalec — Sovodnje, Tomsič Peter, kmetovalec — Sovodnje, Trampuš Jožef, kmetovalec — Rupa.

V Dobedobu: Frandolič Evgen, delavec — Doberdob, Perlić Miloš, Doberdob Quinz (Kojnc) Jožef, Jamlje Frandolič Alojz, Dol, Jarc Roman, Doberdob, Pacor (Pahor) Anton, Jamlje, Peretič Štefan, Dol, Lavrenčič Stanislav, Doberdob, Pacor (Pahor) Jožef, Jamlje, Ferletič Miroslav, Doberdob, Ferfolgia (Ferfolja) Jožef, Devetti (Devetak) Ludvik, Dol.

V Števerjanu pa tile: Podveršič Herenegild, kmetovalec — Števerjan, Hlede Alojzij, Števerjan, Koren Franc, Števerjan, Pušnar Orlando, Jazbine, Marassi (Maraž) Ignac, Števerjan, Tomažič Jožef, Števerjan, Corsi (Korsič) Ivan, Števerjan, Skorjanc Albin, Števerjan, Terčič Zdenko, Števerjan, Graunar Jožef, Števerjan, Klanjšček Stanislav, Števerjan, Terpin Ciril, Števerjan.

Umrli so. V Ljubljani: Pepca Klančar, roj. Radoš, Mini Zargi roj. Kimovec, Marija Rozman-Kopitar, Oton Semmelrock, meh. mojster, Franc Rebec žel. upok., Ivan Zajc, finomehanik, Franc Habjan, upok., Terezija Podobnik, roj. Štupar, Ivan Jezeršek, Angela Kolarič, vdova Štrukelj, roj. Likar, Andrej Jurman, Angela Dvořak, roj. Bonča, Alojzija Groznik, uslužb. podjetja Intertrade in Franjo Vehovar, mizarški mojster v Celju, Josip Fon v Vipolžah, Apolonija Bergant v Komendi, Lovrenc Ota v Kopru, Marija Kožar, roj. Vrhovec v Iglenu, Avgust Pur, obratovodja v lesnoin, podjetju Polzela v p. v Celju, Andrej Stele, prof. na gimnaziji in Vajenski šoli v Postojni, Marija Klun, pos. v Gorenji vasi pri Ribnici, Ludvik Lenčec v Novem mestu, Josipina Mali, roj. Novak v Domžalah, Ilka Nikovič, roj. Fedran v Celju, Marija Šuljakovič, roj. Brenisel v Sp. Kašlju, mr. ph. Ivo Vidmar, lekarnar v Mariboru, Marija Ferjan, roj. Šušteršič, pos. v Ribnem, Franc Maslo, pos. na Ostrožnem brdu, Franc Eržen, upravnik štud. knjižnice v Postojni, Franc Lampret, upok. Tob. tovarne v Kamni gorici in Marija Mivšek, roj. Eržen v Borovnici.

V ljubljanskih kliničnih bolnišnicah je začela obratovati nova moderna kalorična centrala. Načrte zanjo je napravil glavni projektant ing. Boleslav Likar, vrednost vseh naprav in izvršenih del pa dosega višino 90 milijonov din. Kalorična centrala bo s toplo vodo ogrevala 19 objektov kliničnih bolnišnic in poliklinike.

V Cankovi v Prekmurju so odkrili spominsko ploščo dr. Avgustu Pavlu. Mož je postal znan po svojem delu "Glasoslovje cankovskega slovenskega narečja", ki je leta 1909 izšlo pri madžarski znanstveni akademiji v Budimpešti. Prevajal je v madžarščino tudi Cankarja, Levstika. Prežihovega Voranca in Župančiča.

Za upravnika Slovenske filharmonije v Ljubljani je bil imenovan prof. Marijan Lipovšek.

Društvo za varilno tehniko Slovenije je v Ljubljani odprlo Zavod za varjenje LR Slovenije, ki je prvi tovrstni zavod v državi. Ustanovitev zavoda je na rekoval vedno večji razvoj kovinske industrije.

V Murski Soboti je bilo posvetovanje konservatorjev in zastopnikov ustanov in organizacij, ki sodelujejo pri varstvu spomenikov v Sloveniji. Na sestanku je bilo več referatov. Tako prof. dr. Baša o "Spomeniškem Pomurju" dr. Piskernikove o prirodnih znamenitostih Pomurja. Dr. Stetleov referat o "Umetnostnih spomenikih v Pomurju" so prebrali, ker je bil referent zadržan. Sklenili so naprositi oblasti naj prvenstveno restavrira srednjeveški grad pri Gradu na Goriškem.

V Ljubljani je bila V. medfakultetna gozdarska konferenca fakultet za agronomijo, gozdarstvo in veterinar. Vodil jo je dekan te fakultete prof. Zavrnik, uvodno predavanje je pa imel predstojnik

oddelka za gozdarstvo prof. Ivan Klemenčič. Poudarjal je, da so gozdovi najvažnejši temelj ljudskega blagostanja". Toda znano je, kako so prva leta komunizma doma s prevelikim posekom lesa rušili ta "temelj ljudskega blagostanja". To je govornik sam priznal z besedami: "Ker pa so zaradi velikih potreb države morali dajati gozdovi več kot v njih prirašča, seveda posledice niso izostale". Govornik je zato naglašal, da je sedaj nujno, da za les in lesne izdelke poiščejo nadomestila, da bi gozdovi dobili "potreben oddih za ozdravitev". Tega dela pa se lahko loti uspešno samo visoko izobraženi gozdar.

V ptujskem okraju je bila lani letina nekaj slobša, kakor pa leta 1955. Semenske pšenice so v okraju pridelali 17 vagonov. Pridetek krompirja so ocenili na 7600 vagonov, Koruza je obrodila boljše, sadja pa je bilo polovico manj kot v letu 1955.

V Škofji Loki so v Mlekarski zadrugi tako strokovnjaško gospodarili, da se je v kletih pokvarilo 2500 kg sira.

Ptujska bolnišnica je zašla v velike finančne težave, ker ji okoliške občine, tkzv. "ljudski odbori" niso redno plačevali dolžnih prispevkov. Samo teh terjatev je imela bolnišnica nad 5 milijonov dinarjev. Proti vsem občinam — dolžnicam je uprava bolnišnice vložila tožbo za plačilo dolžnih zneskov.

Zvezni zavod za statistiko je izvedel popis uslužbencev vseh ustanov in uradov. Ta popis je zajel okoli 300.000 javnih nameščenec.

Pri Trgovinski zbornici LRS v Ljubljani so ustanovili republiški Center za ambulažo. Nova ustanova bo imela nalogo, da bo z embalažo čim bolj zaščitila blago, hkrati pa z njenim estetskim izgledom odigrala tudi propagandno funkcijo in tako pomagala pri prodaji blaga.

Novimenovani Svet za kulturo in prosveto je imel v Ljubljani sejo. Na njej je razpravljaj najprej o proračunskih izdatkih in kreditih, nato pa o problemu štipendij in štipendiranja. Govorniki so ugotovili, da prejema v Slovenije sedaj štipendije 5600 študentov in dijakov, ki presegajo 20 milijonov din. mesečno. Kom. poslanci so v razpravljanju o tem problemu navajali, "da bi morali dajalci štipendij pri podeljevanju le-teh bolj upoštevati tudi moralno-

politične kvalifikacije štipendistov". Zatem so pa govorili o težkem finančnem položaju nižjih glasbenih šol. Omenjali so tudi, da je v pripravi osmutek republiškega zakona o gledališčih.

Jugoslovanski statistiki so imeli v Ljubljani IV. znanstveni sestanek. Na njem so v glavnem obravnavali vprašanje točnosti v statistiki, v štirih ločenih posvetovanjih so pa še obdelali posamezna področja demografske statistike, statistike narodnega dohodka, matematično statistiko in kmetijsko statistiko. V demografski skupini so omenjali priprave za svetovni popis prebivalstva okoli leta 1960. V zvezi s tem bo novi popis prebivalstva v Jugoslaviji leta 1961. Ob koncu zborovanja je bil še letni občni zbor Jugoslovanskega statističnega društva. Za novega predsednika je bil izvoljen prof. dr. Stane Krašovec.

Slovenska filharmonija v Ljubljani je na svojem koncertu izvajala tri nove slovenske kantate. Blaž Armič je svojo kantato komponiral na znano župančičovo pesem "Z vlakom". Napisal jo je leta 1952. Marjan Kozina je za svoje "Puntarje" uporabil Aškerčev baladni ciklus o kmečkih uporih. Rado Simoniti je pa bil na koncertu zastopan s svojo kantato "Prvomajski koledniki" na besedilo Otona Župančiča.

Izseljenska matica v Ljubljani, ki smatra za svojo glavno nalogo, da med izseljence pošilja svoje slavospeve sedanjemu komunističnemu diktatorskemu režimu doma, je tudi za letošnje leto izdala svoj izseljenski koledar. V njem so vsi krščanski prazniki kot n. pr. Božič, Marijino vnebovstetje, označeni kot navadni delavniki. V koledarju so se komunisti na široko opirali o svojih književnih založbah in povečujejo njihovo delavnost po vojni. Pri tem seveda niti z besedico ne omenjajo, da n. pr. celjski Mohorjevi družbi ne dovoljujejo zadostnih količin papirja, da ne more izdati vseh svojih knjig, čeprav mora tudi ona v svojem koledarju redno objavljati slavospeve Titu in "pridobitvam narodnoosvobodilne vojne". Mohorjevih izdaj Izseljenski koledar niti ne omenja. Pač pa mnogo piše o raznih slovenskih organizacijah v Ameriki. Zato je v njem tudi ponovitev že obrablenih napadov na slov. duhovščino in na škofa dr. Rožmana.

Slovenci v Argentini

BUENOS AIRES OSEBNE NOVICE

Družinska sreča. Družino g. Štefana Drenška in njegove žene ge Milene, roj. Knava je 30. januarja 1957 razveselil krepak sinček prvorojenec. Srečni družini naše čestitke.

SLOVENSKI TISK V ARGENTINI

Duhovno življenje, januar 1957. Vsebina: Skrivnost svete noči (dr. Milan Kopušar); Štridesetletnica Fatimskega naročila (škof Gregorij Rožman); La Iglesia y el Mundo Moderno (Joe Juck); Sveti večer (Gregor Hribar); Mesec božične radosti (Jože Jurak); Čevlji brez para (Luigi Santucci); Jezus uči moliti (dr. Mirko Gogala); Božična noč (Ljubka Šorli); Odnos Cerkve do kulture (Gregor Mali); Slovanski svetniki (An-

ton Merkun); Baragov najvišji dan (dr. Fr. Jaklič); Fantom in dekletom: Ljubi fant, ki te ne poznam; Nekaj misli zate, dekle (N. T. Kr.); Da bi bili vsi eno (Stanko Janežič); Iz domovine; Don Kamil (Giovanni Guarneschi — Jože Jurak); Zemljevil (Oton Župančič); Med Slovenci po svetu; Nove knjige; Po svetu. Januarska šte. Božjih stezic zaradi bolezni urednika ni mogla iziti.

Duhovno življenje. Februar 1957. Vsebina: Naš odnos do Cerkve (Dr. Al. Stare); Na pragu postne dobe (Jože Jurak); Sem kriv (Andrej Bregar); Hake veinticinco años (Joe Juck); O veri (Skupni pouk jug. škofov za postni čas 1956); Na polnoči grede (Gregor Hribar); Korotan v sreč (Oton Župančič); Življenje Besede v Bogu Očetu (St. Ko-

Vsak teden ena

KO B' SODOV NE BLÓ ...

Ko b' sodov ne blo, bi tud čepov ne blo, vodica bi tekla v majolko samo.

Pa čepek, oh, ja, odbiti se da in vino v majolko v potokih curlja.

Na mizi stoji, iz majolke kriči: "Oj bratec, le vlivaj in pamet zapij!"

Še vedno stoji, iz majolke kriči: "Oj bratec, le vlivaj in zdravje zapij!"

Ne neha. Stoji, iz majolke kriči: "Oj bratec, le vlivaj in dušo zapij!"

Nespametni brat zaliva si vrat, mošnjiček izprazni, pod mizo gre spat.

Pod mizo pijanec grči in smrči, doma se pa žena z otroci solzi.

Nalijmo vode, napijmo se nje! Po njej nas ne bodo bolele glave!

ščak); Uspešna molitev (dr. Mirko Gogala); Uspešnost Cerkve v očeh sveta (F.G.); Ubožec (Bogdan Budnik); Baragov najvišji dan (dr. Franc Jaklič); Fantom in dekletom; Tvoja glava in Tvoje srce (K. Wolbang); Don Camilo (Gareschi-Jurak); Ob srebrnem jubileju revije (J. Jk); Iz domovine; Med Slovenci po svetu; Marija, glej (Ljubka Šorli); Po svetu Tri minute dobre volje. Zaradi bolezni urednika Božje stezice tudi ta mesec niso izšle.

Nova mladina, glasilo slov. srednješolcev v Argentini. Štev 10-februar. Seminar postaja vedno bolj zanimiv; Pionirjem Zveze slov. srednješolcev; Na Tronador; O prireditvi v škofovem zavodu; Laična ali svobodna? Luč z gora; Dijakinja in njen svet; Dio na izletu.

Janezi so se sedaj že precej zbrhtali. Vedno bolj se zavedajo, da neizrabljeni denar, ki leži tudi samo krajšo dobo doma, ne prinese prav nobene koristi. Tako sedaj že marsikdo pomisli: "Obrok za lot, stroj ali hišo, mi zapade šele čez mesec ali pa dva. Denar imam pa že sedaj pripravljen. Naložim ga torej za ta čas pri "PROMET", S.R.L., Buenos Aires, 25 de Mayo 533/3v (Edina družabnika brata Krištof) na lepe obresti". Rečeno, storjeno. In ob dogovorjenem času ima Janez poleg svojega denarja za plačilo obroka, še par stotakov obresti v žepu.

ZBORNIK - KOLEDAR SVOBODNE SLOVENIJE ZA LETO 1957 VZBUJA OBČUDOVANJE PRI VSEH, KI SO GA BRALI DOSLEJ.

hodil je proti domu tako hitro in krepko kot včasih, ko je s Polhovega Gradca prišel v Ljubljano. O težavah svoje službe sploh ne govori. Le hvali svoje ovčice in vesel jih je. Sam mora počasi zbrati podobo dela sedemdesetletnika, ki mašuje po raznih krajih obširnega rudarskega revirja, obiskuje oddaljene bolnike, raznaša slovenske knjige in časopise in je svojim ljudem posredovalec pred cerkvenimi in posvetnimi oblastmi. Njegova misijonska hiša je v vrsti rudarskih hišic, kuhinja, obednica, urad je vse v enem. Dva tisoč in pol slovenskih rudarskih družin je v njegovem področju. Za 'prišleka' je okolje turobno. Vse sivo je naokoli. Hiše in ceste in kar je sveta med njima, vse je sivo. Da boš še bolj vedel, da si v premogarski pokrajini, se dviga na vsakih par kilometrov še bolj temnata hrib, umetno nametana velika krtina nakopanega materiala. In te krtine se kar vrste po obzorju, kamor pogledaš. Slovenski duhovnik pa je vesel — v vsej tej sivini — svojega poslanstva, nosi tolažbo, izžareva zadovoljnost, zbira ljudi k petju in narodnemu veselju in k službi božji... Šele prav ob slovesu je pripomnil: "Pomočnika bi potrebovali tu, mladega in idealnega. V leta sem prišel, ne zmorem vsega, kar bi bilo treba. Bomo že po-

skrbeli, da bo živel. Upam in molim, da bi se kmalu javil kak mlad naš duhovnik. Zelo bi ga potrebovali".

Msgr. Stanko Grims me je pričakal na kolodvoru z biletom na glavi. Ker še nikoli nisem videl duhovnika z biletom na kolodvoru, mi je to brž padlo v oči in kar vprašal sem ga, kako to. Od srca se je zasmeljal in povedal: "Tu nosijo Francozi svoje znane čepice, Nemci pa klobuke. Če sem v enem teh pokrival, me imajo ljudje za Francoza ali pa za Nemca; pač po tem, kar imam na glavi. Nekateri bi me imeli za svojega, nekateri pa za človeka nasprotno narodnosti. Ker sem pa v biletu, sem duhovnik za vse. To hočem biti." Grimsovo misijonsko področje je še obširnejše. Več sitnosti mu delajo komunistični agitatorji iz Jugoslavije, ki pogosto prihajajo tja. Nasprotovanja po politični opredelitvi so močnejša. Ob meji je. V spremenjenih razmerah so nekateri rudniki prenehali, industrija se je selila. Na drugi strani je pa med njegovimi več mladimi ljudmi, takih, ki so prišli pred drugo svetovno vojno in še pozneje, v Francijo. In tam jih podjetja rada sprejemajo, naravnost iščejo. "Par sto naših fantov bi še tu dobilo kruha. Trdega rudarskega kruha sicer, toda vendar zaslužek je stalen in ne slab. In rudarske bolezni je

v teh krajih veliko manj kot n. pr. v belgijskih rudnikih", mi je pripovedoval Monsignor, ko sva prišla do njegovega 'doma'. Stanovanje je čisto 'misijonsko'. Kakih 12 metrov dolga in kake dva metra široka hodniku podobna soba, ki je rečno, z obrabljeno staro opremo nekako razdeljena v kuhinjo, spalnico in pisarno. Po vseh stenah pa je na stotine fotografij iz življenja tamkajšnjih Slovencev: poroke, krsti, pogrebi, igre, pevski zbori, godbe, procesije, zborovanja. In monsignor pozna vsak obraz, vsako skupino, vsak kraj, vsak dogodek. Neutrudno pripoveduje o veselju z misijonske poti, žalost pa dosledno izpušča. Nima ne cerkve, ne dvorane. Slovenci povsod gostujejo. Pa je premalo dni v tednu, da bi obhodil vse svoje 'podružnice', povsod maševal in pridigal, spovedoval in vse bolnike obiskal. 4000 naših ljudi živi todo okoli. "V dolnji konec sploh ne pridem redno, le izjemoma. Področje je treba nujno razdeliti, sicer so nekatere naselbine preveč zanemarjene in zapuščene." — Vprašam: "Kako pa, da med tednom hodite maševat po naselbinah? Kdo pa tedaj more priti v cerkev?" "Ne morem drugače. Nedelje je premalo. Pa pridejo ljudje, pridejo. Naši ljudje so dobri in si tako urede, da jih veliko pride. Jaz imam pri mašah

veliko več ljudi kot moji francoski tovariši." "Kako pa zmorate stroške nepristane poti?" "O saj ljudje dajo. Za železnico in avtobus vedno dobim, na hrano me pa povabijo". Doma Monsignor kuha sam, pospravlja sam, je za vse sam. Pa je redko doma, vedno med ljudmi.

Preko hribov in dolin vozi avtobus v Tucueguenuev, kjer živi idealni in ljubeznivi slovenski izseljeniški učitelj Janko Jankovič. Po vojni je 'izgubil poklic'. Nič več ne more poučevati slovenskih izseljeniških otrok. Pri rudniški upravi dela kot uradnik. Vzorna družina mu lepo napreduje. Bilo je že pozno v noč, ko smo pridržali v rudniško "vas". Prišlo je iz megle in v zraku je bil tisti moker mraz, ki se neprijetno zajeda v telo. Pa sem brž pozabil na vse to, ko sem iz megle slišal ljubeznivi pozdrav: "Dober večer, gospod! Kar stopimo, da se bomo pogreli." V hipu dobiš neizbrisen vtis, da imaš opraviti s človekom, ki je mojster v osvajanju mladine, z možem, ki je "šel za klicem", da bi opravil nekaj posebnega dobrega in lepega za svoj narod. "Poklical me je pokojni župnik Jože Kastelic, tisti, ki se je kasneje ubil v argentinskih gorah", je g. Jankovič pripovedoval. "On me je prepričal, da otroci slovenskih staršev, delavcev v Franci-

ji potrebujejo učitelja. Pa sem šel. Oblosti niso dovolile, da bi osnovali kake slovenske šole. Pa smo uredili, da pomagam pri poučevanju verouka in to 'pomaganje' smo tako razširili, da so se otroci naučili slovensčine in vedeli nekaj o svojem rojstnem kraju. Sedaj po vojni je tudi to prenehalo. Jugoslovanske oblasti me nočejo, francoske oblasti pa nočejo komunističnega učitelja". V kraju in podjetju, kjer živi g. Jankovič, je sedaj komaj kakih 50 slovenskih družin, v malo daljnji okolici pa je kakih 1500 slovenskih rudarjev. Dasi g. Jankovič ne more izvrševati svoje službe, je vendar prava sreča, da je tam, Slovenci vedo zanj, poznajo ga, k njemu radi prihajajo, k njemu se zatekajo po nasvet in navodila. V vsaki dobri slovenski stvari vedo, da bo rad pomagal. Pozna jo ga, da se žrtve ne straši. Zaupajo mu in radi ga imajo. G. Jankovič je tipična osebnost, ki združuje in vodi s svojo dobroto in izvrstnim poznavanjem ljudi. Kar je rudarjev v tej okolici, imajo stalno delo, dobro zaslužijo. Nimajo kakih posebnih težav. Slovensko društveno in družabno življenje je kar živahno. Bil bi nujno potreben misijonar za ta del naselbin, kakor sta poudarjala Monsignor Grims in gospod Jankovič.

(Nadaljevanje v prihodnji številki)

NEKAJ IZ GOSPODARSKEGA ŽIVLJENJA

Poljaki bodo v Angliji kupili blaga v vrednosti 15,3 mil. funtov, Angleži pa na Poljskem za 6,5 mil. To bo uradno ves promet v letu 1957.

Kakor javlja Irak Petroleum Co., je produkcija petroleja padla o 5.105.470 t v oktobru na 728.868 t v novembru, kar pripisujejo sabotажnim dejanjem na napeljavah in črpalnih napravah, zraven pa tudi blokiranju kanala.

V mesečnem poročilu The Chase Manhattan Banke piše, da bodo USA petrolejski producenti morali zmanjšati produkcijo takoj, ko se uredi prevoz skozi kanal.

Export-Import banka je odobrila 500 mil. dolarjev kredita Angliji za nabavo petroleja.

Južna Amerika je v času pred II. svetovno vojno do lani trikratno povečala lov na ribe. Celotna produkcija je od 229.000 t leta 1938 poskočila na 649.900 t v letu 1955. Prvi je Čile 214.000, zatem Peru 179.000, Brazilija 172.000, Argentina 78.900, Ekvador 15.000 t.

Kanadska tovarna papirja Abitibi Power and Paper Co. Ltd. je dvignila ceno časopisnemu papirju za 4 dolarje na ton o do 1. marca dalje. Isti dvig cene je najavila tudi Consolidated Paper Corporation. Tako je sedaj cena ene tone

časopisnega papirja 134 dolarjev FOB (dostavljeno na ladjo) New York.

Svetovna trgovska mornarica je 1956 dosegla rekordno število 105.200.000 ton, poročala Lloyd. Celotni lanskeletni porast znaša 4.632.000. Svetovna trgovska mornarica ima 29.375 ladij, od katerih je 76.989.000 ton za splošen prevoz; 3.677 petrolejskih ladij pa ima 28.211.000 ton. Vodi jo ZDA s 26.148.000 tonami, sledi Britanski imperij s 23.560.000, nato Norveška, Liberija. Rusija ima dvanajsto mesto po razpredelnici. Glede petrolejskih ladij je na prvem mestu Britanija (5.690.000 ton), nato Norveška; ZDA imajo tretje mesto, Argentina trinajsto (342.000 ton, 4.000 več kakor 1955).

Severnoameriški delegat v Medameriškem gospodarskem in socialnem odboru Harold Randall je poročal, da je petrolejska oskrba Latinske Amerike v splošnem kljub spremembam zaradi suške krize zadostna. Ukrepi USA so zavarovali preskrbo tako Lat. Am., kakor tudi Zah. Evrope. Ta poročila je šteti za zgolj informativna. Tako je nekaj ladij, ki so peljale iz perz. zaliva naravnost v Evropo, moralo preko Karibov, tam nadržati petroleja, ga oddati v Braziliji in Arg. in šele nato spet odpluti v Perzijo. Druge ladje vozijo iz perz. zaliva na

ravnost v Južno Ameriko, tam zložijo in nato v Venezueli naloženi petrolj vozijo v Evropo ter se vračajo v Perz. zaliv.

DRUŠTVENI OGLASNIK

Slovenstva nam ne bodo ohranili tisti, ki se z glasno besedo v barih in gostilnah trka o na svoje narodne prsi, ampak samo tisti, ki za slovenstvo kaj žrtvujejo: ki podpirajo slovenske šolske tečaje s tem, da pristopijo v Društvo Slovencev; ki podpirajo slovenski izseljenški tisk s tem, da naroče in plačujejo slovenske časopise, revije in knjige; ki pomagajo graditi slovenske domove; ki se udeležujejo slovenskih prireditvev itd. itd.

S smrtjo preč. gospoda Janeza Klemenčiča je zapadel v plačo že 45. smrtni primer ali 104 \$ posmrtninskega prispevka.

Člani, ki so v letu 1956. plačali 36, \$ posmrtninskega prispevka imajo s 45. smrtnim primerom ta znesek izčrpan in prosimo zato vse člane in članice — brez izjeme — da znova vplačajo po \$ 9 posmrtninskega prispevka za nadaljnje tri nove smrtne primere, to se pravi za 46., 47. in 48. smrtni primer. Skupno vplačilo posmrtninskega prispevka s tem znaša že 113, — \$.

URADNICO

Z ZNANJEM KNJIGOVODSTVA
IŠČE INDUSTRIJSKO PODJETJE
V CAPITALU

Tel. 43-6583

NA OTOK HIAWATHA

so brez dovoljenja gospodarja
za sedaj prepovedani

VSI OBISKI

Pirc Lojze

Instituto de Idiomas

Kratki tečaji angleškega, španskega, slovenskega, nemškega, francoskega, italijanskega in latinskega jezika.

MARCOS SASTRE 4313
Capital

Dr. LOJZE BERCE

kirurg in zdravnik Instituta za prebavne organe in jetra, ordinira vsak torek in četrtek od pol šestih do osmih in ob sobotah od treh do šestih popoldne v kliniki Once,

RIVADAVIA 3434, CAPITAL

Roentgen in laboratorij
Telefon ordinacije 62-5004

Opozarjamo vse člane in članice, zlasti one, ki so s tem prispevkom še v zastanku, naj čim prej izpolnijo svojo dolžnost.

Do izplačila posmrtnine so svojci upravičeni le v primeru, da je pokojni član na dan smrti imel plačano odn. urejeno članarino in v celoti plačan posmrtninski prispevek.

Društvo Slovencev.

OBVESTILA

Članom Mladinskega doma sporočamo, da bo v nedeljo 10. februarja redni članski sestanek. Začetek ob 10. uri s sv. mašo, ki bo za pokoj duše č. g. duh. svet. Janeza Klemenčiča. Po maši sestanek. O slovenski knjižici, reviji in časopisu bo predaval g. Ruda Jurčec. Vse člane prosimo, da se udeležijo sv. maše in sestanka. Vabi odbor.

Izlet Družabne pravde v Tigre na otok Hiawatha bo v nedeljo 17. februarja ob vsakem vremenu. Odhod iz pristanišča v Tigrar točno ob deseti uri z lastnim motornim čolnom. Pri sv. maši naj bo vsakdo že prej. Za hrano in pijačo bo poskrbljeno. Vabi vse rojake. Družabna pravda.

ESLOVENIA LIBRE

Redacción y Administración:
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires
Argentina

CORREO ARGENTINO Central B	FRANQUEO PAGADO Concesión Nº 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión Nº 3824
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 527777	

JAVNI NOTAR
Francisco Raul Cascante

Escribano Público
Uruguay 387
T. E. 40-1605 Buenos Aires

KUPUJTE GALLUSOVE PLOŠČE.

ki jih dobite pri katerem koli članu Gallusa ali pa na naslednjih naslovih, kjer je stalna zaloga:

Capital: Dušnopastirska pisarna v Slovenski hiši na Ramón Falcón 4158, Ciudadela; Dr. Julij Savelli, Libertador Gral. San Martín 137, Florida; Prijateljevi, Gral. Urquiza 3850, Ramos Mejía; Štefka Žonta v "sanatoriju", Necochea 440, San Justo; Urarna Lipušček, Provincias Unidas 3616, Villa Eslovena (Lanus); pri Virantovich, Villa Libertad; trgovina Mavrič y Cia., Almeyra y 3 de Febrero, Villa Madero; Malovrhovi, Blanco Encalada 229.

San Martín: "FOTO OSCAR" — Belgrano 84

Pakete za domovino

vsakovrstne, kakor tudi zdravila, šivalne stroje, radijske aparate, dvokolesa itd. najbolje in najceneje pošilja

Jadran - Pak

Charcas 769. Blizu Retira. TE 31-8788 Buenos Aires

Uradne ure od 15-19 ure, ob sobotah od 11-13 ure.

Pismena naročila, kakor tudi denar, pošiljajte po giro postal ali z bančnim čekom na

ZDENKA KALEČAK

Casilla de Correo 340 - Buenos Aires

Vsi paketi so zavarovani in prispejo v 21 dneh.

Znatno znižane cene!

Nepreklicno in ob vsakem vremenu ima

Slovenska Beseda
SVOJO PREDPUSTNO
DRUŽABNO PRIREDITEV

v soboto, 16. februarja

zvečer v običajnih prostorih

Športnega kluba Excelsior — Calle Patricios 457 — Santos Lugares.

Bogat srečolov z originalnimi olinatimi slikami — Ples — Sodeluje slovenski orkester HARMONY JAZZ.

Dohod: Z železnico FNGS Martin, FNG Urquiza; omnibusi 123 in 169 ter kolektivi 19, 6 in 143.

TRADICIONALNA PRIREDITEV REVIEJE "DUHOVNO ŽIVLJENJE"

v nedeljo dne 10. februarja 1957. na Slovenski pristavi v Moronu.

Udeležil se je bo tudi prevzvišeni g. škof Dr. GREGORIJ ROŽMAN

Pričetek ob treh popoldne

- Na sporedu: PROSLAVA SREBRNEGA JUBILEJA REVIEJE. Govori g. škof. Nastop otrok slovenskih tečajev Moron, Ramos Mejia in San Justo.
- Bogat srečolov: Za en pesos lahko zadenete dragocen ŠIVALNI STROJ znamke Gardini, vreden 5.000.— pesov.
- Raznovrstne igre, med njimi nad vse zanimiva z letalom.
- Razgibana družabnost, ob veselih zvokih slovenske glasbe. Ne bo manjkalo ne miz, ne stolov, ne jedil, ne mrzlih pijač.
- Proti večeru NAGRADNO ŽREBANJE tistih naročnikov, ki bodo imeli do žrebanja naročnino poravnano za nazaj in letošnje leto...

Naročnino lahko plačate tudi na prireditvenem prostoru.

V primeru slabega vremena bo prireditev naslednjo nedeljo 17. februarja.

FRANC WERFEL — Prevedel: KAREL MAUSER

(22)

PESEM O BERNARDKI

S. Fischer Verlag, Frankfurt am Main

Videti je, da Bernardka ne sliši ničesar. Drug hrušč ji udarja na ušesa. Spet je postala Gava nemirna. Spet se vali čez njo panika, divja gonja, podobna divjačim konjem in grmečim vozilom, spet kričeče vpitje: Reši se!... Po di s pota! Bernardka prestrašena stegne roke proti Gospe. Njeno obličje prvič oblije resnoba in ponos, kakor da njena pot še ni končana, kot da se mora še boriti in zmagati sovražnika. Nagubanci čelo in se pazno zagleda v reko, kakor bi jo hotela s svojimi modrimi očmi ukleti. Takoj ji je to uspelo. Glasovi pojemajo. Prastaro Gavino grmenje in penenje se zlekne h Gospejinim nogam kakor ukročen volk.

Nenadoma se Bernardka dvigne in je spet kakor je bila. Vidi obupan materin obraz. Tedaj ji pade okrog vratu. Mnogi jokajo...

V nedeljo se prične aperitif v kavarni François ravno ob desetih. Lokal je prenapolnjen. Govorilo se je, da bo danes doktor Dozous sporočil ugotovitve svoje preiskave. Državni pravdnik Vital

Dutour in policijski komisar Jacomet ne potrepljivo gledata na uro. Oba gospoda je mestni župan Lacadé naprosil za enajsto uro k tajni seji na županstvo. V zadnjih treh dneh so dogodki pri Massabielski votlini zavzeli tak obseg, da jih ni moč več trpeti in mora postati oblast pozorna. Danes zjutraj na primer se je okoli dva tisoč ljudi nagrmadilo na obeh straneh vode in na daleč obkrožilo kraj. Posebno vaščani so v živih gručah vrel od vseh strani. Zadnji čas je, da se sklone podvzeti potrebne korake. S stališča javne oblasti je neumna prigoda čez vse kočljiva in nerodna. Je sicer dovolj zakonitih sredstev, ki jih je moč uporabiti pri vsaki kršitvi javnega reda. Toda med kakšne prekršitve naj bi šteli domnevno prikazovanje presvete Device, v katerega pomembni del meščanov in deželanov ne samo veruje, temveč ga celo navdušeno pozdravlja. Vital Dutour in Jacomet sta v resnici nervozna, posebno cesarski javni tožilec, ki bi moral zavoljo influence v posteljo in je trpel zavoljo mrzlice. To

da oba sta upala, da jima bo poročilo mestnega zdravnika pokazalo pot. Ravno danes pusti, da ga čaka o. Drug glasnik znanosti je na razpolago, namreč zgodovinar Clarens, ki je večerj popoldne v geološkem in arheološkem oziru preiskal Massabielleko votlino. Clarens je sporočil, da je opazil, da se apneničaste skale v votlini na posebno čuden način potijo.

"Posebno na desni strani," je dejal dobesedno. Pod vdolbino, kjer raste trnjevr grm, teko preko kamenja debele potne kaplje.

Hyacinth de Lafite se je tej primeri upri:

"Kakaj pravite potne kaplje? Zakaj ne rečete solze? Ste se tudi nasrkali duha umazancev iz realistične šole, dragi prijatelj?"

"Če se vam zde solze bolj prikladen pojem, prijatelj, potem naj bodo solze... Saxa loquuntur. Prav res! Kamni v tem času nimajo vzroka samo govoriti, temveč tudi jokati..."

"To ni važno, gospodje," je pretrgal pogovor Vital Dutour, ki je bil vselej čemern, če sta Lafite in Clarens preveč razkazovala svoje znanje. "Niste nič drugega dognali?"

Clarens po lastnem mnenju v votlini sami ni odkril kaj posebnega. Prepričan

je, da je bila v prastarem času pogansko svetišče. Bela, kamenita plošča za portalom vdolbine je bila verjetno žrtvenik, kamor so ljudje prinašali kakšnem osernemu božanstvu poljske sadeže. Že dolgo je vedel iz svojih raziskovanj, da cela Votlinasta gora ni nikak navaden grič, temveč staro sakralno ozemlje. Slab glas o Massabielli je bilo po tej teoriji lahko razložiti. V dušah pokristjanjenega človeštva je ostal spomin na takšna poganska svetišča in z njim vred tudi strah. Nekdanji strah pred božanstvi se je preobrnil v strah pred demoni. Stari bogovi, ki se morajo umakniti novim, vedno postanejo demoni. Zavoljo tega je bila praksa Cerkve od vselej, da je razdrila poganska svetišča in na njih kraju postavila bazilike.

Hyacinth de Lafite je bil vesel.

"S to teorijo potrjujete, kar sem vedno trdil, prijatelj. Da je namreč pokrajina Bigorre v svojem bistvu predkristjanska in da se more pastirskemu ali četkarskemu otroku prav zlahka prikazati boginja Diana ali domača vodna vila. Med kmečkimi otroki, ki so živeli sto let pred Kristusom ali osemnajsto-oseminpetdeset let po Kristusu, ni nobene bistvene razlike ne v duši ne v duhu."

"Ta zanimiva spoznanja nam prav nič ne pomagajo naprej, gospodje," se kroti Vital Dutour. "Ne morete si misliti, kako neprijetna nam zna postati ta neumnost..."

"Če bo šlo tako naprej," potrdi policijski komisar in pogleda svoje močne, toda brezkoristne pesti, "bomo morali seči proti demonstrantom po vojaški pomoči, kajti urejena državna zgradba ne more trpeti takihle dnevnih podvigov. Prefekturin ukor, ki ga pričajujem, bo treba oprati. Baron Massy ne razume šale..."

"Škandal, ki vpije do neba," vzdihuje kavarnar. "Včeraj je celo Memorial des Pyrénées prinesel dva polna stolpca pod naslovom 'Lurška prikazovanja'. In tudi v zadnjem 'Lavedan-u' je zanimiv, omahljiv članek. Domnevajo, da ga je na ukaz Peyramalea pod tujim imenom napisal abbé Penes, da bi se mogel braniti pred nejevoljo."

Vital Dutour je pogledal okrog sebe in potisnil svoj prehlajeni glas:

"Prikazen je naperjena proti cesarski osebi..."

"Kako, proti cesarju?" vprašujejo začuden. "Evgenija je vendar zelo pobožna žena..."

(Nadaljevanje v prihodnji številki)